

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 505

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 17 april 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Dierenwelzijn - Preventie couperen varkensstaarten

In de varkenshouderij is het couperen van staarten een heikel probleem. Varkens die in een monotone omgeving worden gehouden, gaan zich snel vervelen. Dat uit zich onder meer in agressie en kauwdwang, die vaak gericht is tegen de andere dieren. De staart is daarbij vaak het slachtoffer. Om verwondingen en ontstekingen te voorkomen, verkiezen de meeste kwekers daarom de dieren de staart af te snijden of af te branden.

De Europese Commissie legde twaalf jaar eerder al via richtlijn 2008/120 vast dat de staart afsnijden een uitzonderlijke maatregel dient te zijn, die uitdrukkelijk gemotiveerd moet worden. Omdat ze vaststelde dat die regel nog te vaak dode letter bleef, werd dat in 2016 aangescherpt met aanbeveling 2016/36. Varkensboeren werden verplicht tot rapportage van hun inspanningen om verveling, frustratie en agressie in de stal te voorkomen.

op 26 juni 2018 werd de minister in de commissie Dierenwelzijn door voormalig collega Engelbosch ondervraagd over de stand van zaken van het Europese actieplan ter zake. Hij gaf aan dat Vlaanderen de Europese richtlijn ondersteunde met een eigen actieplan, dat ook in werking zou treden per 1 september 2018. Dat hield de verplichting in in geschikte verrijkings- en speelmaterialen in de stallen te voorzien, een beoordelingsrapport op te stellen en, in een later stadium, jaarlijks samen met de bedrijfsdierenarts een actieplan op te stellen om staartbijten structureel aan te pakken in het bedrijf.

1. Is het Vlaamse actieplan intussen goedgekeurd door de Europese Commissie? Zo neen, welke bemerkingen waren er?
2. Wat zijn de moeilijkheden die het achterwege laten van staartcouperen in de weg staan?
3. Hoe evalueert de minister de voorlopige resultaten van het Vlaamse actieplan tegen staartbijten en -couperen dat in werking trad op 1 september 2018?
4. Is de problematiek besproken binnen de Vught-groep? Zo ja, wat zijn hiervan de conclusies?
5. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de verplichting om een actieplan op bedrijfsniveau op te maken tegen staartbijten?

6. Heeft de regering concreet zicht op de impact van de hierboven vernoemde maatregelen tegen het couperen van staarten? Is er sprake van een daling? Op welke manier monitort de Vlaamse overheid hoeveel bedrijven deze praktijk nog toepassen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 505 van 17 april 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. Er werd nog geen enkele feedback ontvangen van de Europese Commissie over dit actieplan.
2. Het couperen van de staarten van varkens wordt gedaan om staartbijten te voorkomen. Staartbijten bij varkens is ongewenst gedrag dat tot zware letsels kan leiden. De oorzaken van staartbijten zijn multifactorieel. Bij een uitbraak is het vaak moeilijk vast te stellen wat deze precies teweeggebracht heeft. Bij varkenshouders die varkens met ongecoupeerde staarten houden, gaat het soms enkele cyclussen goed en dan gaat het plots mis.
3. Het voornaamste onderdeel van het actieplan dat in werking is getreden is een verstrengd toezicht op geschikt verrijkmateriaal. Dit blijkt nog steeds een van de meest voorkomende overtredingen op varkensbedrijven, dus hier zal verder op ingezet worden. Algemene resultaten van het actieplan zijn niet centraal beschikbaar. Naar aanleiding van controles wordt de toepassing van het actieplan gecontroleerd.
- 4-5. Ja. In Zweden is het couperen van de staart verboden. Dit bewijst dat het in principe mogelijk is om varkens met ongecoupeerde staarten te houden, maar de Zweedse wetgeving over het welzijn van varkens gaat een stuk verder dan de Europese en dan meer bepaald de voorschriften in verband met de bezettingsdichtheid en het voorzien van strooisel. Denemarken, Duitsland en Nederland lopen tegen dezelfde problemen aan als België. Binnen de Vught-groep werd vooral gesproken over de grensoverschrijdende handel in biggen. Varkens worden vaak op een ander bedrijf vetgemest dan waar ze geboren zijn, maar de fokker moet binnen de 7 dagen na de geboorte beslissen om de staarten van de biggen al dan niet te couperen, soms zonder dat hij weet waar de biggen naartoe zullen gaan en dus zonder te weten of staartbijten een probleem is op het bedrijf van bestemming. Dit is een bijkomende moeilijkheid.
6. Het aandeel van de varkens waarvan de staart gecoupeerd wordt, wordt niet gemonitord.